

Rapport

Datum: 13 juli 2006

Rapportnummer: 2006/238

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de brandweer van Weert op 23 november 2004 niet of niet voldoende handhavend heeft opgetreden naar aanleiding van meldingen van verzoekster, inzake overlast door het stoken van snoeihout.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Op 24 januari 2005 schreef verzoekster het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Weert dat zij op 23 november 2004 rook- en stankoverlast had ondervonden door het verbranden van snoeihout en ander afval op ongeveer 250 meter van haar woning, terwijl ook de omvang van de brandstapel en het tijdstip van verbranding niet in overeenstemming waren met de gemeentelijke voorschriften.

2. In reactie op de telefonische overlastmelding van verzoekster op 23 november 2004 deelde de brandweer mee dat ter plaatse was gecontroleerd, waarbij was geconstateerd dat vergunning was afgegeven. Ook werd meegedeeld dat het vuur om 15.00 uur uit zou zijn. Verzoekster wendde zich om 15.30 uur opnieuw tot de brandweer, omdat zij nog steeds last had van de rook en had geconstateerd dat ook afval werd verbrand. Vervolgens had zij om 16.30 uur de telefonische mededeling gekregen dat ter plaatse door de brandweer was gecontroleerd, er geen schadelijke stoffen waren aangetroffen en het vuur zou worden gedoofd. Om 19.30 uur brandde het vuur echter nog steeds.

Verzoekster had het voorval met de commandant van de brandweer besproken. Het voorstel van verzoekster om voortaan iedere brandstapel voorafgaande aan het stoken te controleren had de commandant afgewezen. Verzoekster vroeg de gemeente in haar brief van 24 januari 2005 onder andere hoe deze in de toekomst overlast dacht te voorkomen en uitstoot van vervuilende stoffen wenste te verminderen.

3. In zijn reactie van 8 maart 2005 schreef de brandweercommandant dat na de eerste melding van verzoekster twee medewerkers waren wezen kijken en hadden geconstateerd dat werd gestookt in overeenstemming met de in de vergunning gestelde voorwaarden, er geen ander hout dan snoeihout werd gestookt en op het moment van controle de wind zodanig (zwak en draaiende) was dat derden geen overlast zouden kunnen ondervinden. Met de vergunninghouder, die overigens bij de controle erkende dat bij het ontsteken van de stapel meer rook was vrijgekomen dan op het moment van de controle het geval was, was afgesproken dat hij de brandstapel gecontroleerd zou laten uitbranden. Omdat verzoekster niet op de terugmelding had gereageerd, ging men ervan uit dat de klacht was afgehandeld.

Na de tweede melding was nogmaals ter plaatse gekeken en geconstateerd dat de vuurresten werden omgezet om volledige verbranding te realiseren en de asresten bij elkaar werden geschept. De daarbij vrijkomende rook bleef naar de mening van de controlerende brandweer binnen aanvaardbare normen. Na terugrapportage van deze tweede melding leefde men in de veronderstelling dat een en ander naar tevredenheid van verzoekster was opgelost.

In reactie op de vragen over het voorkomen van overlast en het verminderen van de uitstoot van vervuilende stoffen verwees de commandant naar het gemeentelijk vergunningenbeleid en de steekproefsgewijze controle.

4. Op 24 juni 2005 diende verzoekster een klaagschrift in bij het college en schreef onder andere dat de commandant ten onrechte had opgemerkt dat uitsluitend snoeihout werd gestookt, de vergunninghouder voldeed aan de voorwaarden en de wind geen overlast veroorzaakte.

5. In reactie merkte de commandant, tijdens de hoorzitting van 27 juli 2005, op dat na de meldingen tweemaal was gecontroleerd zonder overtredingen te constateren. Daarbij gaf de commandant aan dat in het buitengebied mag worden gestookt, waardoor overlast kan ontstaan. Ter voorkoming van mogelijke overlast neemt de brandweer, als extra regel ten opzichte van het gemeentelijk beleid, in de ontheffing op dat het begin van het stoken moet worden gemeld, zodat dit aan de alarmcentrale kan worden doorgegeven en op dat moment tevens een inschatting kan worden gemaakt van de aanvaardbaarheid van het stoken.

6. Op 23 augustus 2005 verklaarde het college de klacht van verzoekster ongegrond. Uit de reactie van de brandweercommandant maakte het college op dat adequaat op de meldingen was gereageerd door het uitvoeren van controles ter plaatse waarbij geen overtredingen, dan wel overlast viel te constateren.

7. Verzoekster kon zich met deze beslissing niet verenigen en wendde zich tot de Nationale ombudsman. In haar verzoekschrift stelde verzoekster dat haar klacht inhoudelijk niet serieus was genomen, aangezien niet was ingegaan op haar opmerkingen over het niet controleren van haar woning op de aanwezigheid van rookgassen (dit had verzoekster tijdens de hoorzitting van 21 juli 2005 naar aanleiding van haar klacht naar voren gebracht) en omdat niet was ingegaan op de in de gemeentelijke nota 'Stoken vuur in de open lucht/verbranden van afvalstoffen 2004' van augustus 2004 opgenomen regels voor het stoken in de open lucht.

8. In deze nota (zie Achtergrond) worden de voorwaarden genoemd, waaronder ontheffing kan worden verleend van het verbod tot het verbranden van afvalstoffen. In haar brief van 24 januari 2005 verwees verzoekster naar deze voorwaarden. Verzoekster stelt zich op het standpunt dat niet was voldaan aan de voorwaarden dat:

het stoken geen gevaar of hinder mag opleveren voor de omgeving, en het stoken onmiddellijk moet worden gestaakt indien blijkt dat het verkeer dan wel bewoners in de omgeving last hebben van hinderlijke rookgassen;

het snoeihout droog moet zijn of de kans moet hebben gehad om te drogen;

er zorg gedragen moet worden voor een goede verbranding van het snoeihout, zodat de rookontwikkeling zo gering mogelijk is;

de brandstapel een maximale omvang van 3 m³ mag hebben;

het stoken niet mag aanvangen vóór zonsopgang en beëindigd dient te worden vóór zonsondergang.

9. Bij de opening van het onderzoek is het college gevraagd aan te geven op welke wijze was geconstateerd dat er geen sprake was van overtredingen op de door verzoekster aangegeven onderdelen en er derhalve geen aanleiding was voor handhavend optreden. Daarnaast is het college gevraagd aan te geven in hoeverre het wenselijk werd geacht om, voordat van de ontheffing gebruik werd gemaakt, ter plaatse de brandstapel te inspecteren.

10. Bij brief van 16 november 2005 deelde het college van burgemeester en wethouders de Nationale ombudsman mee dat er geen procedure op schrift staat, nadat gemeld wordt dat van een verleende stookontheffing gebruik wordt gemaakt. Wel wordt, als de stookplaats vanuit het verleden niet bekend is, van tevoren ter plaatse gekeken of het stoken verantwoord is. Ook dient de vergunninghouder te melden als deze gaat stoken om te voorkomen dat de brandweer repressief wordt ingezet.

Verder liet het college weten dat ook geen procedure op schrift staat, nadat melding is gemaakt van overlast door het stoken van snoeihout. Als er klachten komen gaat de brandweer ter plaatse kijken.

Het college stelde dat in de onderhavige situatie was geconstateerd dat er geen sprake was van overtredingen op de door verzoekster aangegeven onderdelen en er derhalve geen aanleiding was tot handhavend optreden. Er waren geen rapportages opgemaakt, omdat men veronderstelde dat de melding was afgedaan. Omdat de klacht van verzoekster de eerste in deze soort was die de brandweer heeft ontvangen, zag het college geen noodzaak de werkwijze op het punt van het vooraf inspecteren van de brandstapel aan te passen.

II. Beoordeling

11. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie

verwerven.

12. De gemeente Weert heeft, in aanvulling op de eisen die in de Wet milieubeheer aan het stoken in de open lucht zijn gesteld ter bescherming van het milieu, in de Algemene plaatselijke verordening nadere voorschriften opgenomen in het belang van de openbare orde en veiligheid en ter bescherming van de woon- en leefomgeving, de flora en de fauna (zie Achtergrond).

13. Een en ander impliceert dat bij een verzoek om handhavend optreden bij het stoken in de open lucht gecontroleerd dient te worden of de, aan de ontheffing verbonden, voorschriften worden nageleefd. Voordat een besluit genomen kan worden op een verzoek om handhaving, dienen voldoende feiten en omstandigheden te worden achterhaald.

14. De brandweer is na beide meldingen van verzoekster ter plaatse gaan kijken. Daarbij is, blijkens de verklaring van de brandweercommandant, geconstateerd dat op zich aan de voorwaarden van de afgegeven vergunning werd voldaan. Zo zou zijn geconstateerd dat op het moment van controle de wind zodanig zwak was dat er geen rook vrijkwam die tot overlast zou kunnen leiden.

15. De brandweer heeft echter geen bezoek gebracht aan de woning van verzoekster, zodat men niet heeft kunnen vaststellen of, en in hoeverre er in de woning sprake was van hinder of gevaar door het stoken. Of de overlast in de woning, gelegen op een afstand van ongeveer 250 meter van de stookplaats, van zodanige aard was dat dit had moeten leiden tot handhavend optreden kan de Nationale ombudsman niet beoordelen. Door uitsluitend af te gaan op de constatering ter plaatse en niet, ook niet nadat door de gebruiker van de ontheffing was aangegeven dat bij de aanvang van het stoken meer rook was vrijgekomen, de situatie in de woning van verzoekster in ogenschouw te nemen is niet gehandeld in overeenstemming met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging is gegrond, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking.

Onderzoek

Op 20 september 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw H. te Stramproy, met een klacht over een gedraging van de brandweer te Weert.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Weert werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van betrokkenen gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Brief van verzoekster van 24 januari 2005.
2. Reactie van de commandant van de brandweer Weert van 8 maart 2005.
3. Klaagschrift van verzoekster van 24 juni 2005.
4. Beslissing van het college van burgemeester en wethouders van 23 augustus 2005, met bijlagen.
5. Verzoekschrift van 16 september 2005.
6. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 19 oktober 2005.
7. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2005.
8. Nota 'Stoken vuur in de open lucht/verbranden van afvalstoffen 2004', gemeente Weert, augustus 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Nota 'Stoken vuur in de open lucht/verbranden van afvalstoffen 2004', gemeente Weert, augustus 2004

"...Ontheffingsvoorschriften

Snoeihout

Voor het stoken van snoeihout is zowel een ontheffing ingevolge artikel 10.63 Wet milieubeheer als een ontheffing ingevolge artikel 5.5.1 van de APV vereist.

Ontheffing ingevolge artikel 10.63 Wet milieubeheer

Hieraan kunnen voorschriften die nodig zijn ter bescherming van het milieu worden verbonden. Om tegemoet te komen aan de genoemde milieuhygiënische effecten, lucht-, water- en bodemverontreiniging en overlast door rook, roet en stank dienen de volgende voorschriften aan de ontheffing te worden verbonden:

het stoken mag geen gevaar of hinder opleveren voor de omgeving, indien tijdens het stoken blijkt dat het verkeer dan wel bewoners in de omgeving last hebben van hinderlijke rookgassen, dan moet het stoken onmiddellijk worden gestaakt;

na afloop van het stoken moeten de vuurresten volledig worden gedoofd en moeten de verbrandingsresten zo spoedig mogelijk, echter ten laatste binnen 1 week, op milieuhygiënisch verantwoorde wijze worden verwijderd en afgevoerd; (...)

het snoeihout moet droog zijn of de kans gehad hebben om te drogen (1 á 2 maanden);

er moet zorg worden gedragen voor een goede verbranding van het snoeihout, zodat de rookontwikkeling zo gering mogelijk is; het stoken mag niet plaatsvinden als sprake is van een door berichtgeving via radio en/of TV kenbaar gemaakte waarschuwingsfase voor verhoogde concentraties luchtvervuiling.

Ontheffing ingevolge artikel 5.5.1. van de APV

Aanvullend op een ontheffing ingevolge artikel 10.63 Wet milieubeheer dient altijd een ontheffing ingevolge artikel 5.5.1 van de APV te worden verleend. Aan een dergelijke ontheffing kunnen voorschriften in het belang van de openbare orde en veiligheid, ter bescherming van de woon- en leefomgeving en ter bescherming van de flora en de fauna worden verbonden. Aan de ontheffing dienen de volgende voorschriften te worden verbonden:

voorafgaand aan het stoken dient een periode van maximaal één week waarin gestookt wordt aan de brandweer te worden gemeld (...);

het vuur moet onder toezicht staan van minstens één meerderjarig persoon die de ontheffing op verzoek aan de controlerende instanties (politie, brandweer, gemeente) dient te tonen;

het stoken moet plaatsvinden op een afstand van:

- meer dan 30 meter van een gebouw, een opstapeling van oogstproducten, een erfbeplanting, hoogspanningsleidingen;
- meer dan 100 meter van een bos-, heide of duinterrein of veengrond;

- meer dan 50 meter van een openbare weg;
- meer dan 100 meter van brandgevoelige objecten zoals bijvoorbeeld tankstations;
- of op een door de brandweer goedgekeurde plaats;

in de nabijheid van de stookplaats moet voor onmiddellijk gebruik tenminste beschikbaar zijn;

- meerdere schoppen
- twee met water gevulde emmers van minimaal 10 liter;

er moet zodanig worden gestookt dat geen vliegvlam ontstaat, bij windkracht 6 of meer mag het stoken geen doorgang vinden;

de brandstapel mag een maximale omvang van 3 m³ hebben;

het stoken mag niet plaatsvinden op feestdagen en in de weekends;

het stoken mag niet aanvangen vóór zonsopgang en dient beëindigd te worden vóór zonsondergang..."